

Nr 31

Av herr **Mannerskantz m. fl.**, om avsättning av vissa elskattemedel till en fond för upprustning av eldistributionen på landsbygden.

Genom förordning den 1 juni 1951 (nr 374) infördes från den 20 juni 1951 skatt på elektrisk kraft. Skatten utgick för lågspänd kraft, som uppmättes, med 1 öre för kilowattimme och för annan lågspänd kraft ävensom för högspänd kraft med 10 procent av kraftens beskattningsvärde. Genom förordning den 23 maj 1952 (nr 358), vilken trädde i kraft den 20 juni 1952, har skatteplikten begränsats till kraft, som förbrukas i industriell rörelse med en årsförbrukning av mer än 40 000 kilowattimmar. För denna förbrukning utgår elskatten liksom förut med 10 procent av kraftens beskattningsvärde.

Enligt Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1957/58 har på ifrågavarande inkomstitel under budgetåret 1955/56 för skatt å elektrisk kraft redovisats 38,75 milj. kr. I riksstaten för budgetåret 1956/57 har denna skatt upptagits med 45 milj. kr. Denna ökning berodde enligt kontrollstyrelsens uppfattning på ökad förbrukning av elektrisk kraft och höjda kraftpriser. I enlighet med en av riksräkenskapsverket gjord beräkning har ifrågavarande inkomstitel i riksstaten för budgetåret 1957/58 uppförts med ett belopp av 50 milj. kr.

I skrivelse av den 12 maj 1942 hemställde riksdagen hos Kungl. Maj:t om utredning rörande möjligheterna att genom statens medverkan mera planmässigt än hittills trygga landets och särskilt den svenska landsbygdens försörjning med elektrisk kraft. Av den utförliga motiveringen för framställningen framgår, att riksdagen hyste stor oro för elförsörjningen på landsbygden och ansåg nödvändigt med en snar förbättring av förhållandena.

Den i anledning av riksdagens framställning år 1943 tillsatta utredningen framlade sitt huvudbetänkande, Elkraftförsörjningen, år 1954, alltså efter elva års utredningsarbete. Av betänkandet framgår att de av riksdagen uttryckta farhågorna rörande förhållandena inom landsbygdens elförsörjning vore befogade. Elkraftutredningen fann sålunda erforderligt, att vittgående åtgärder för en förbättring av landsbygdens elförhållanden snarast vidtogos. Bl. a. underströks vikten av att ekonomiska resurser skapades för genomförandet av rationaliseringsverksamheten.

Remissbehandlingen av elkraftutredningens förslag gav vid handen, att de organ, som representerar elkonsumenterna på landsbygden, med stor

förväntan sett fram mot utredningsresultatet och att de i huvudsak tillstyrkte de framlagda förslagen. På grund av den långa utredningstiden och de under denna ytterligare accentuerade bristerna förväntades allmänt en snabb fortsatt behandling av utredningens förslag.

Av sjätte huvudtiteln i 1957/58 års statsverksproposition framgår att departementschefen icke heller i år har för avsikt att framlägga några förslag syftande till en ökning av de ekonomiska resurserna för den kommande rationaliseringsverksamheten. Vi finna det vara mycket angeläget, att de nödvändiga ekonomiska förutsättningarna för upprustningen av elförsörjningen på landsbygden förberedas redan nu och på så sätt, att sedermera beslutade åtgärder på området utan dröjsmål kunna genomföras. Elkraftutredningen föreslår som bekant att en accis på producerad och importerad elkraft uttages. Samtidigt förutsättes att elskatten avvecklas. Därest beslutet om accisens uttagande skulle komma samtidigt som övrig lagstiftning på området, skulle genomförandet av ifrågavarande åtgärder ha måst anstå tills erforderliga medel hunnit inflyta. Aktualiseringen av finansieringsfrågan redan nu skulle enligt vår mening med fördel kunna ske på så sätt, att viss del av den nu utgående elskatten, så länge den upprätthålles, avsättes för blivande upprustning. Eftersom inkomsterna genom beskattning av elkraft år från år öka, oberoende av någon ändring av uttagsprocenten, torde det vara motiverat, att det belopp som inflyter utöver det i riksstaten för budgetåret 1957/58 uppförda beloppet om 50 milj. kr. fonderas för angivna behov. I sak torde ett sådant förfaringssätt icke innebära annat än att staten förbereder den kommande investeringen på eldistributionens område.

Med anledning av det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att de medel, som inflyta till statskassan genom elskatteuppbörden utöver det belopp som uppförts i riksstaten för budgetåret 1957/58, avsätts till en fond för möjliggörande av framtida, nödvändig upp-
rustning av eldistributionen på landsbygden.

Stockholm den 22 januari 1957

Axel Mannerskantz

Bernhard Näsgråd

Nils B. Hansson
